

A Huspénztár ausztriai szállításai.

(Saját tudósítónktól.) A Hus- és Vásárpénztár ausztriai husszállításának ügye érthető érdeklődést keltett városszerte. Szükségesnek láttuk az ügynek teljes tisztázását oly módon, hogy a tervezett szállítás három aktáját leközzöljük. Az első a Huspénztár távirati kérelme a földművelésügyi miniszterhez, a második a miniszter leirata Szegedhez, amelyben véleményt kér, a harmadik a hatóság válasza arról, hogy megadja-e a miniszter a kért szállítási engedélyt. A Huspénztárnak a földművelésügyi miniszterhez intézett távirati kérelme a következő:

— Társulatunk szegedi, illetve környékbeli érdekeltség részéről megbízást kapott nagyobb mennyiségű marhának levágására és a marhahusnak Ausztriában való értékesítésére. Alázatosan kérelmezzük, méltóztassék nekünk egyelőre tíz, egyenkint ötezer kilogrammot felölelő szállítmány öltött marhahusnak vasuton Ausztriába nevezetesen Wienbe való kiszállítására engedélyt adni. Tiszteletteljes kérelmünket különösen azon körülménnyel okoljuk meg, hogy a tartós szárazság folytán a *gazdaközönségnek elegendő takarmány nem áll rendelkezésre és kénytelen állatainak egy részén tudni.* Amíg azonban az *élőállapotban* való értékesítés mai viszonyok között *kedvezőtlen*, addig öltött állapotban Ausztriában *kedvezőbb eredményt lehet elérni* és feldolgozás haszna az országban marad. Tiszteletteljesen kérünk távirati választ és tíz darab egyenkint ötezer, összesen tehát 50.000 kilogrammra szóló szállítási igazolványnak szíves megküldését. Szegedi Hus és Vásárpénztár Részvénytársaság.

A földművelésügyi miniszter a Huspénztár kérvényét a következő leirattal küldte meg Szegednek:

— A Szegedi Hus- és Vásárpénztár Részvénytársaság ez évi július 4-én kelt táviratát másolatban azzal a fölhívással küldöm, hogy lehetőleg sürgősen nyilatkozzék arra nézve, hogy a kért marhahus kiviteli engedély megadása az *aktani közélélmzési tényleges helyzetre nézve nem okozhatna-e számottevő hátrányt* a hussal való ellátás tekintetében.

Egyébként megjegyzem, hogy polgármester ur hozzájárulása esetében is csak akkor következik be a kért kiviteli engedély megadásának lehetősége, ha a cs. és kir. osztrák népélélmzési hivatal a kérelem teljesítését a *szarvászmarha kontingensbe való be-számítással javasolná*; a júliusi kontingens terhére pedig ez a kivitel már nem engedélyezhető. Budapest, 1917. július 13-án. A miniszter rendeletéből Péchy József, miniszteri tanácsos.

A polgármester válasza a következő:

Nagyméltóságú M. Kir. Földművelési Miniszter Ur! A folyó évi július hó 13-án kelt rendeletével arra hívott föl, hogy a Szegedi Hus- és Vásárpénztár Részvénytársaság által kért marhahus kiviteli engedély megadása a közélélmzésünket nem érinti-e hátrányosan a hussal való ellátás tekintetében.

A felhívásra tisztelettel jelentem, miszerint a kért marhahuskiviteli engedély megadását *nem javaslom*, épen a közélélmzésünk tekintetéből, mert a marhahus ára nálunk rendkívül magas, *nem való az, hogy a gazdák olcsóért kénytelenek elvesztegetni az élőjószágot.* A közelmúltban élősúlyban 6 korona volt Szegeden a marhahus ára. Az utóbbi időben 5 korona körül ingadozott s dacára ennek, a *mészárszékekben 11 és 12 koronás árban lehet kapni egy kilogramm marhahust.* Éppen a közélélmzés érdeke megköveteli azt, hogy az így is igen magas árak ne fokoztassanak azáltal, hogy egyes üzérkedők kiviteli engedély-

lyel még magasabb árakat érnek el külföldön, s ezáltal a gazdákat arra sarkalják, hogy ne az országban árusítsák el az élő marhákat a mai árvizonyoknak megfelelő rendes árért, hanem mindig fölesigázott árakat követelnek, mert biznak abban, hogy ha a magyar fogyasztóközönség nem adja meg az általuk fölesigázott vételárat, úgy külföldre szállíthatják marháikat.

Tisztelettel kérem tehát a m. kir. Földművelési Miniszter Urat, hogy a *marhahus kivitelét ne csak a jelen esetben, hanem egyáltalán tagadja meg, oly esetekben, mikor a kiviteli kontingensen túl, üzérkedés céljából kívánják a hus kiszállítási engedélyét kieszközölni.* Szeged, 1917. július 16. Dr. Somogyi, polgármester.

Tudvalevő dolog, hogy az Ausztriába való marhahus szállítás kontingálva van. A Huspénztár eljárásának megítélésénél tehát szerintünk az a döntő szempont, hogy a megállapított kontingensen *fölül* akart-e — a közönség rovására a legnagyobb nyereségtől sem irtózó gazdákkal szövetkezve — 50.000 kilogramm marhahus szállítására engedélyt szerezni. Igaz, hogy a kérvény — feledékenységből-e vagy szándékosan nem tudjuk — erről hallgat, szövegezése mégis arra enged következtetni, hogy bizony a Huspénztár itt egy egészen különálló, a kontingensbe be nem tudott szállítást szeretett volna eszközölni. Ez pedig határozottan a város, sőt az ország agyoncsigázott és kiuszorázott fogyasztó közönségének a rovására történt volna.

Némi megnyugtatónkra szolgálhat, hogy a földművelésügyi minisztériumban gondoltak a kontingensre. Annál nagyobb nyugtalansággal látjuk azonban a Huspénztár ilyen kísérletét, mert igazgatóságában — úgy mondják közérdekből — helyet foglal a tanács egyik tagja. Miért nem érvényesíti ez a tanács tag a közérdek álláspontját, a Huspénztár igazgatóságában és miért nem kényszerítette a város erkölcsi súlyával a Huspénztára arra, hogy például ne a *wieni*, hanem a *szegedi* ellátás részére társuljon a gazdákkal.

Nem lehet elégszer elsirni a polgárság jogos keservét, amely az ilyen esetekből de sokszor látja, hogy nagyon magára van hagyva. a gazdák — állítólag — kénytelenek tudni állataik egy részén. A *szegedi* polgárnak legfőlegbb hetenkint egyszer telik a drága husra és a jó urak *Wienre* gondolnak. Az élőállat ára 5—6 korona kilónként, a *mészárszékben* 11—12 korona egy kiló marhahus. Fejedelmien keres itt mindenki a polgárság gyomrán és ha így van — pedig így van — ismét kérdezzük: nem keresnek Szegeden tul sokat a *mészárosok*, nem kellene végre hatósági *mészárszék*et felállítani és a hus árát maximálni? De mindakettőt egyszerre és minél előbb.

Hivatalos heti statisztika az elsüllyedt hajókról.

Rotterdam, július 19. Londonból jelentik: A hivatalos heti statisztika arról számol be, hogy a német tengeralattjárók a múlt héten tizennégy 1600 tonnán felül levő és négy 1600 tonnán alul levő kereskedelmi hajót süllyesztettek el. Tizenkét hajót sikertelenül támadtak meg. Ezenkívül nyolc halászgőzös pusztult el.

Megveszi-e a város a tejcsarnokot.

(Saját tudósítónktól.) Nehány nappal ezelőtti megírta a *Délmagyarország*, hogy a Központi Tejcsarnok — vezetőjének állítása szerint — báró Kürthynek a tej makszimális árát megállapító rendeletével válság elé jutott. A helyzet ugyanis az, hogy a tejcsarnok a mai makszimális árak mellett képtelen tejet kapni, báró Kürthy pedig a város ismételt fölterjesztéseire sem volt hajlandó ezt a rendeletét megváltoztatni és a tejet magasabbra makszimálni.

Körös Albert, a Központi Tejcsarnok igazgatója erre megjelent dr. Somogyi Szilveszter polgármesternél, akinek bejelentette, hogy nagyobb mérvű ráfizetések nélkül képtelen üzemét tovább folytatni. Miután azonban a részvénytársaságtól nincs meghatalmazása arra, hogy az üzemet ráfizetésekkel is tovább folytassa, kéri a várost, hogy — a tejjelátás biztosítása eminens közérdek lévén — támogassa a tejcsarnok üzemét havi 5000 korona hozzájárulással, ellenkező esetben pedig kénytelen üzemét a háboru tartamára beszüntetni.

A polgármester az így megindult tárgyalások során kijelentette, hogy — bár a tejjelátás biztosítása tényleg elsőrendű fontosságú kérdés a városra nézve. évi 60.000 koronás támogatást mégsem adhat egy idegen vállalatnak. Így merült föl az a terv, hogy a Központi Tejcsarnokot megveszi a város. A polgármester kérdést intézett Körös Albert igazgatóhoz, hogy mennyiért adnák el a városnak az egész üzemet, mire Körös kijelentette, hogy a részvénytőke összegéért, 300.000 koronáért bárki hozzájuthat a tejcsarnokhoz.

A polgármester nyomban a szóbeli ajánlat-tétel után elrendelte a leltározást a Központi Tejcsarnok telepén. A leltározást a megbízottak csütörtökön délután befejezték és a polgármester elé terjesztették az eredményt. E szerint a leltározott ingatlanok és ingóságok összes értéke 306.000 korona.

A városi számvevőség viszont, amely fölülvizsgálta a leltározást, azon a véleményen van, hogy a szerelvények megrongált állapotban lévén, nem érik meg a leltározott értéket, csak ennek negyven százalékát. A leltári értékből így 50—60 százalékot leszámítandónak tart a számvevőség, ha a valódi érték megállapítását kívánják. E szerint a Központi Tejcsarnok ingatlanainak és ingóságainak összes értéke legfeljebb 160—170 ezer korona. A számvevőség véleménye tehát az, hogy a város csak ezért az összegért vásárolhatja meg a tejcsarnokot.

A közélélmzési tanács pénteken foglalkozott ezzel a kérdéssel. A tanács többségének véleménye szerint *a városra nézve hátrányos lenne, ha megvásárolná a tejcsarnokot. Egyéb megoldást azonban szívesen elvállalnának.*

A közélélmzési tanács határozata után a tejcsarnok igazgatósága olyan értelmű ajánlatot tett a városnak, hogy hajlandó az alaptőke 5 százalékáért, tehát *évi 15.000 koronáért bérbeadni a tejcsarnokot* a városnak, úgy, hogy az átadás után a rizikó teljesen a várost terhelje.

A közélélmzési tanács most ilyen irányban fogja folytatni a tárgyalásokat a tejcsarnokkal. Nem lehetetlen azonban, hogy a megvétel kérdése újból napirendre kerül. A polgármester fölfigyása ugyanis teljesen ellentétes a közélélmzési tanácséval és a tejcsarnok megvételének szükségességét hangsúlyozza. Érdeklődtünk dr. Somogyi Szilveszternél a várható feilemények iránt. A polgármester kérdéseinkre így válaszolt:

— A magam részéről ma is azt tartom, hogy helyesebb lenne megvásárolni a tejcsarnokot, természetesen nem 300.000 koro-